

Dahlia

№ 4, November 2012

Dahlian

Medlemstidning för Svenska Dahliasällskapet

Styrelsen 2012

Ordförande

Olof Ekblad
0510-92034, 070-6592034
olof5@yahoo.com

Kassör

Eva Landers-Stål
Läkarvägen 10, 184 33 Åkersberga
0708-889247
els.support@telia.com

Sekreterare

Helena Larsson
0511-370202, 070-3997304
hlsaleby@hotmail.com

Ledamöter

Anders Johansson
0510-530388, 0703-217842
0510530388@telia.com

Kerstin Carlsdotter
070-3347306
kerstincarlsson@spray.se

Ulla Ullberg
0510-17710, 070-6845180
ulla.u@live.se

Kontaktperson Stockholm:

Vakant

Kontaktperson Göteborg:

Liz Ask
031-459239
liz.a@bredband.net

Sällskapets hemsida

www.svenskdahlia.se

Webmaster

Irene Friman
ifriman@yahoo.se

Årsavgiften för medlemskap är
150 kr. Bankgiro nr: 5303-7057

Dahlian trycks hos
Nossebro Mediaproduktion
Södra vägen 36, 465 31 Nossebro

Distribueras av
Ulla Ullberg

Material till februari numret
ska vara hos Helena Larsson
senast 27 januari 2013.

Omslagsbild:

Ryecraft delight är en liten bolldahlia. Blommar rikligt med stadiga stjälkar och är därför tack-sam i buketter.

Förädlad av Godsmark i Storbritannien 2004

Innehållsförteckning

Ordförandens spalt.....	3
Sofiero trädgårdsdagar 2012	4
Dahliaodling vid Igelsta Blomsterodling.....	5
Gödningsförsök på Själland.....	7
Knölbeställningar till 2013	10
Dahlior på webben	10
Namn på seedlingar	11

Ordförandens spalt

För andra året har vi haft det mycket vått på många håll i landet man har inte behövt vattna sina dahlior så mycket och jag tycker för min del att plantorna har varit fina. Men det var en våt historia att gräva upp knölna åtminstone för mig med lerjord som var svår att få loss från klumparna på många sorter, därför tog jag in knölna i värme och en avfuktare för att snabbt torka ut jorden, detta resulterade i att när jag skakade av jorden så fick jag se att flera plantor börjat skjuta små skott för nästa år. Men nu är plantorna invintrade i sin svala och mörka lagring, återstår att se hur det går med dom som redan vaknat lite.

Årets evenemang som sällskapet har arrangerat eller deltagit i har fungerat bra och jag vill tacka alla som deltagit. Vi i styrelsen tar gärna emot förslag på idéer om nya träffar som ni vill ordna runt om

i landet hör av er så hjälps vi åt att utveckla dahlia-sällskapet, det finns mycket mer vi kan göra.

Vi har från 1 sept. fått 23 nya medlemmar och medlemsantalet är i skrivande stund 177.

Inför nästa år har vi planerat att årsmötet ska hållas den 23 mars i Lidköping och hoppas kunna kombinera detta med en praktisk övning där vi ska lära oss hur man skär sticklingar, det är dock inte helt klart ännu. Vi har alltså tänkt oss en hel dag kring dahlia, återkommer med mer i februari-numret eller på hemsidan så snart planerna faller på plats.

Vi redan inbokade på mässan Nordiska trädgårdar 11-14 april. Där våra medlemmar runt Stockholm planerar och vi andra får hjälpa till med bemanning och alla har möjlighet att sälja små knölar, eller kanske sticklingar, om man har ett överskott inför sommaren.

Lisebergs trädgårdsdagar 3-5 maj kommer vi också i dagarna att skicka in en anmälan till.

Det är åter dags för en dahliaresa ut i Europa, planerna har börjat smidas och tanken är att besöka trädgårdar, en blomsterparad, kanske i Bad Ems vid Koblenz som har 50 års jubileum för sin parad 2013. Ett besök på den stora IGS (International Garden Show) mässan i Hamburg ska också ingå i resan. Datum är inte spikat ännu men vecka 34-35 är tänkbar tid.

Det kanske då krockar med trädgårdsfesten på Sofiero men det får tiden utvisa.

Olof Ekblad

Sofiero trädgårdsdagar 2012

Karina och Gisela är klara för att möta Sofierobesökarna.

Sofiero bjuder oss alltid på en upplevelse i en härlig miljö. Vi står ju i en av de finaste kvartererna i parken, där vi omges av blommande dahlior.

Som vanligt denna sommar så var vädret omväxlande, men vi hade mest uppehåll under dessa dagar. Mycket folk kom och stannade till vid vår monter,

där de kunde köpa lotter och även dahlior, vilket var mycket uppskattat.

Ett stort Tack till Er som hjälpte oss med blommor till försäljning, och även bemanning av montern. Det är värdefullt att ni finns!!

Helena Larsson

Olof och Majbritt gör buketter

Dahliaodling vid Igelsta Blomsterodling.

För några år sedan på Trädgårdsmässan kom Kjell Elander från Västerås fram till oss i dahliamontern. Han berättade att han odlar dahlior och andra blommor för att sälja på Bondens marknad. Nu i september kontaktade jag Kjell och fick komma och se Igelsta Blomsterodling.

Vi åker ned på ängarna och där vägen slutar finns den färggladaste komposthög jag någonsin sett. Det är mest liljor men även andra blommor som inte är tillräckligt fina för att kunna säljas. På med stövlarna för det är blött och det står vatten i traktorns hjulspår. Det har regnat rejält i natt igen. När man tittar ut över åkrarna är det grönt med prickar och fläckar i olika färger.

Kjell Elander berättar att han har satt 1 300 dahlia knölar i år. De är fördelade på 54 sorter i olika färger. De är alla mellan 100 – 120 cm, dubbla blommor

Orchid Princess

med en diameter på 12 – 15 cm och har långa kraftiga skaft. Utvalda för att bli bra till att sätta i vas. Alla plantorna är kraftiga och står rakt fastän de bara har en pinne till stöd. Troligen är det för att blommorna skärs av och inte står tunga och blöta i vinden. Här finns det inga överblommade eller fröställningar kvar på plantorna utan de ser ut som de just har börjat att blomma.

Kjell beställer sina dahlior av en grossistfirma. De har haft kontakt i flera år nu och av honom får han förslag på nya sorter. Alla färger går att sälja och Kjell har inte märkt att det är någon färg som efterfrågas mer än någon annan. Dahliaknölarna levereras till den 20 maj och planteras den dagen. Före dess har sandjorden berikats med stallgödsel och bearbetats djupt. Därefter har upphöjda bäddar med breda gångar emellan gjorts. I bäddarna planteras knölarna med 1 m avstånd och de får 10 cm jord över sig. Dessa hål grävs för hand och även övertäckningen. Därefter täcks de med väv och den får ligga kvar till andra veckan i juni för då är risken för nattfrost över. Två gånger behöver det rensas runt dahliorna. De första blommorna kommer i början av augusti och då får de lite konstgödsel så

Striped Nagano

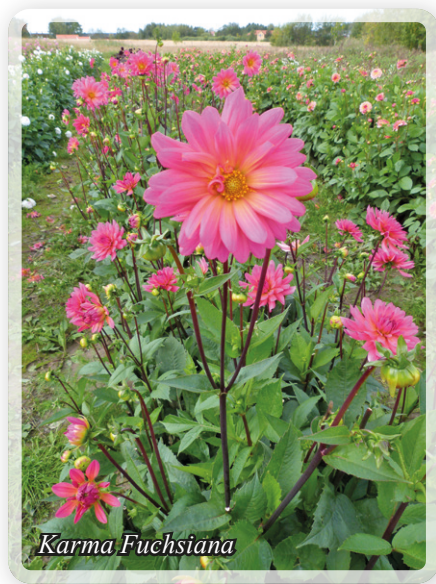
att de fortsätter att växa bra. Om det är risk för nattfrost sätts vattenspridare på som ger ett vattendis runt växterna och höjer temperaturen.

Det var en härlig upplevelse att gå runt på en stor åker bland så mycket dahlior i olika färger.

Tack Kjell Elander att du gjorde dig tid för mig.

Ulla Hübinette

Dahliaodlare i litet format i Knivsta

Karma Fuchsiana

Gödningsförsök på Själland

Efter att fått mycket frågor om hur dahlior ska gödglas för att utvecklas på bästa sätt och även funderingar kring hur gödselmängder påverkar knölnarnas övervintringsegenskaper bestämde sig Jörgen Möller ordförande i Dansk Dahliasällskap, att han skulle anlägga ett gödslingsförsök i sin trädgård i Helsinge på norra Själland. Jag kommer här att återge vad Jörgen kommit fram till under sommarens odling. Resultatet har han presenterat i danska sällskapets tidning Dahlia Nyt.

Det valdes ut 3 sorter som skulle odlas, Rosa Preference, Arabian Night och Carolina Moon,

Alla tre är rikblommande med små blommor passande som snittblommor.

De odlades i 3 olika grupper med 2 rader av varje sort i var grupp. I varje rad planterades 6 plantor, alltså totalt $6 \times 6 = 36$ plantor i varje grupp

Vi ska också säga att plantorna som användes inte var plantor med knölar, utan sticklingar som Jörgen hade skurit 20 mars omplanterat i 13 cm plastkrukor den 20 april

och planteringen i bäddarna gjordes 1 juni, sticklingarna får stå kvar i krukorna när de planteras i bäddarna.

I de 3 grupperna tillfördes innan plantering olika mängder gödsel som nedmyllades.

I den första bädden gavs pelleterad höns-gödsel med näringsvärde

NPK 5-2-4, 2,8 kg.=200 gr./m²

Den andra bädden gavs handelsgödsel

NPK 14-3-5, 0,7 kg.= 50 gr. /m²

Den tredje bädden samma handelsgödsel

NPK 14-3-5, 2,1 kg = 150 gr /m²

Detta var i bädd 1 den högsta rekommenderade givan enligt anvisningen på säcken.

I bädd 2 en normal giva av handelsgödsel och bädd 3 en mycket stor giva för att se om detta ger utslag i tillväxt och övervintring.

I detta försök gavs alltså gödning en gång före planteringen men man kan även fördela givan över två eller tre tillfällen, dock ska man inte gödsla för sent på säsongen inte efter 1 augusti enligt de råd man brukar ge.

Men det kan man göra försök med en annan gång.

Vad kom då ut av detta under säsongen?

En månad efter att bäddarna planterades, alltså i början av juli var det tydligt att grupp 1 med höns gödseln hade tagit till sig bäst av näringen plantorna var kraftigare och hade en mörkare grön färg i bladverket än de andra. Det hade varit svalt under juni och plantorna hade som helhet kommit igång ganska sent med tillväxten.

Men ganska snart insåg Jörgen att bädd 1 som såg fin ut i början av juli stannade av i utvecklingen därför tillförde han ytterligare lika mycket gödning, alltså +200 gr./m² med höns gödseln. Ändå kom bädd 1 mer och mer efter i utvecklingen, mot de andra två.

Bädd 2 med den normala gödningsmängden utvecklade sig i lugn takt och bildade kraftiga och bra avvägda plantor med mycket knoppar.

Bädd 3 som gödslades extremt mycket var också den bädd där alla tre sorterna gav de kraftigaste plantorna och den största skörden av blommor.

Skillnaden på blomsterskörden blev anmärkningsvärt stor mellan de tre bäddarna,

I bädd 1 skars 925 blommor alltså 25 blommor i genomsnitt per stickling.

I bädd 2 skars 1736 blommor = 48 per stickling.

I bädd 3 skars 2379 blommor = 66 per stickling

Och betänk då att detta är från sticklingar som står i 13 cm krukor planterade i bäddarna.

Nu återstår då nästa fas i försöket, att se hur knölnarna har utvecklats och hur de klarar övervintringen.

Allmänt så rekommenderar man ju att gödseln som plantorna får ska ha förbrukats innan de slutar växa, detta främst för att knölnarna på ett bra sätt ska mogna av innan de grävs upp och vintras in. Man kan ju nu tänka sig att de som fick den högsta gödselgivan inte mognar av så bra och därmed är känsligare för röta och andra problem under vintern. Detta återstår dock att se.

För att lägga till ytterligare en parameter i försöket kommer nu Jörgen att gräva upp plantorna vid två olika tillfällen under hösten.

En rad = 6 plantor av varje sort i de tre bäddarna kommer att lyftas direkt efter första frosten. Den andra raden kommer att få stå kvar i bädden länge, troligen in i december, för att få möjlighet att mogna av bättre innan den grävs upp.

Utvärderingen av hur de 108 sticklingarna med så olika förutsättningar klarar vinterlagringen, kommer att göras till våren och vi väntar med spänning på utgången av detta försök.

Jörgens text är översatt och bearbetad av Olof Ekblad

Ett par bilder från Olof Ekblads öppna trädgård den 8 september.

Foto: P-O Saleryd

Knölbeställningar till 2013

Sällskapet kommer som tidigare år att gemensamt beställa dahliaknölar från firman Geerlings i Holland. Priset kommer att vara 25 kr /st. och beställningarna ska vara inne senast 16 dec.

Listan får ni i detta brev, men er som vi har e-postadress till får den dit.

Har ni inte fått den på e-post så hör av er så kan vi skicka per brev.

Vi har också fått förslag från Olga Shilkova att det finns en firma i Lettland som har många fina sorter med bra kvalitet och lågt pris.

Jag har tänkt att beställa några knölar därifrån för att testa, om det är någon som vill hänga på så hör av er till mig.

Deras sortiment finns på hemsidan www.dalijas.lv

Annika Holmgren i Lamnhult har tänkt sig att beställa från Swan Island i USA.

Det finns en länk till deras hemsida på sällskapets hemsida.

Är det någon som vill vara med i den beställningen så hör av er till Annika på 0472-26 11 01 eller haveaniceday@blixtnail.com

Olof Ekblad

Dahlror på webben

Det finns otroligt mycket spännande att hitta på webben om dahlror. Det kan man ägna sig åt mörka vinterkvällar.

En bra hemsida där det finns råd om delning och förvaring är Snohomish county dahliasocietys sida www.scdahlias.org gå till how to's för rådgivning.

Eller testa Colorado dahliasocietys sida www.dahlias.net där finns the big list som visar var man kan hitta olika dahlror i USA och ett stort bildgalleri.

Här är några tips från Jytte Nielsen om klipp på You Tube som visar hur man kan dela och förvara sina dahliaknölar.

www.youtube.com/watch?v=YLDPj189bLo

www.youtube.com/watch?v=ynw3ebPnuwE

eller gå in på You Tube och sök på dahlias så kommer en massa olika klipp upp.

Olof Ekblad

Namn på seedlingar

Vi hade vid förra årets inköp av knölar från Geerlings möjlighet att också köpa av deras egna nya nummersorter (seedlings) som ännu inte hade blivit godkända och fått riktiga namn.

Jag har nu genom danska dahliasällskapet fått en lista på de sorter som har blivit namngivna under de senaste två åren. Några av dem fanns med i beställningslistan i vintras och i den lista ni nu får.

Seed. 46	Elly
Seed. 47	Kates Dream
Seed. 55	Morning Glory
Seed. 58	Sarah Elisabeth
Seed. 74	Dominique
Seed. 92	Jytte Nielsen
Seed. 95	Nina
Seed. 96	Anne Cornelia
Seed. 109	Red Spider
Seed. 111	Baboushka
Seed. 112	Ice Princess
Seed. 115	Geerlings Perfection
Seed. 142	Catharina Maria
Seed. 162	Lucy

Olof Ekblad

Dahliahjärta

Denna installation gjorde Jörgen Möller av två skottkärrellass med avklippta kasserade dahliablommor.

Foto: Jörgen M.

Svenska Dahliasällskapet